

نشر دریافت

امتحان
نهایی

دین و زندگی

وحیده کاغذی

پازدهم

فارسی

فیزیک

زیست

ریاضی

زبان

عربی

منظومه کتاب‌های
راه‌نهایی

خواننده گرامی «مطالب تکمیلی» زیادی برای این کتاب آماده شده است. با اسکن بارکد و وارد کردن کد خراشی که داخل جلد همین کتاب (این روبه‌رو سمت راست) برایتان گذاشته‌ایم، به این مطالب دسترسی پیدا می‌کنید.

محتوای تکمیلی این کتاب

روزی نشست بر پاره‌سنگی

با انگشتانی گره‌کرده در زیر چانه‌اش

و خیره‌نگاهی تا بی‌انتهای

آرام آرام شرارِ وسوسه‌ای در رگ‌هایش دوید

و هُرمِ قدرتی سترگ، ساق‌های بی‌قرارش را در هم نوردید

ناگاه به پا خاست

و گام در راهی نهاد

بی‌انتهای

– انسان را می‌گویم –

او ناچارِ رفتن بود و یافتن

شاید به این امید که روزی، بر فراز قلّه‌ی دریافتن، پاتابه‌وا کند و یله بر چارطاقِ نیلیِ چرخ دهد.

تقدیم به شما و همه‌ی آن‌هایی که

برای «یافتن»

راهی جز «دریافتن» نمی‌شناسند.

سرشناسه: کاغذی، وحیده، ۱۳۳۹

عنوان و نام پدیدآور: راه نهایی دین و زندگی سال یازدهم/مولف وحیده کاغذی.

مشخصات نشر: تهران: دریافت، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۲۹×۲۲ سم.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۷۳-۷۴-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیبای مختصر

شماره کتابشناسی ملی: ۹۰۵۶۰۴۴

راه نهایی دین و زندگی سال یازدهم

نویسنده: وحیده کاغذی

ویراستار علمی: طاهره کاظمی

ناشر: نشر دریافت

ناظر چاپ: سعید حیدری

طراح جلد: ایمان خاکسار

طراح و صفحه‌آرا: نرگس عموتقی

نوبت و سال چاپ: دوم، ۱۴۰۵

شمارگان: ۱۲۰۰

تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۵۰۳۹۲

نشانی اینترنتی: www.Daryaftpub.com

پست الکترونیک: daryaftpub@gmail.com

برای مشاهده قیمت کتاب
Qrcode زیر را اسکن کنید.

دارک
حق چاپ و نشر این کتاب متعلق به ناشر بوده و هرگونه کپی یا نقل مطالب بدون اجازه ناشر پیگرد قانونی دارد.

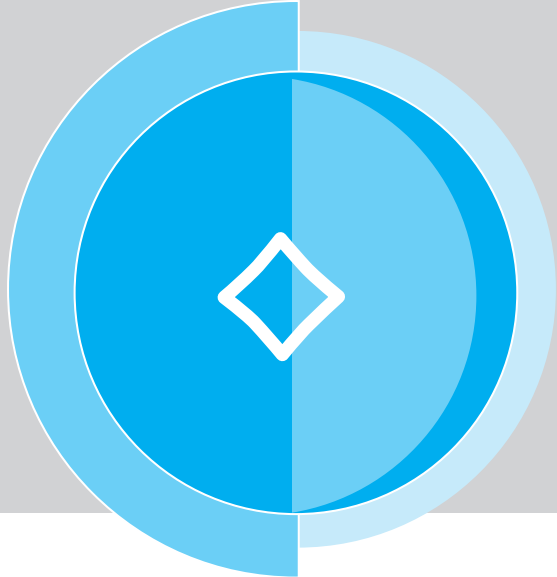

عشق به نام یگانه

مقدمه مؤلف

دوستان سلام!

- ۱- در این کتاب محتوای آموزشی هر درس را به طور کامل با توضیحات جانبی آورده‌ام تا هر درس به راحتی قابل فهم برای شما عزیزان باشد.
- ۲- طرح سؤال از تمام قسمت‌های هر درس را اعم از متن درس، تدبر در آیات و تفکر در احادیث، تکمیل کنید، کشف رابطه، اندیشه و تحقیق، ارتباط میان آیه و حدیث، تفکر در حدیث، تفکیک، خودارزیابی، همراه با پاسخنامه تشریحی (در جاهایی که لازم بوده) انجام داده‌ام.
- ۳- این کتاب برای امتحان ترم اول و نهایی بسیار مؤثر است و هیچ بخشی از کتاب در طرح سؤال از قلم نیفتاده و از خط به خط کتاب طراحی سؤال انجام شده است.
- ۴- از سرکار خانم **فاطمه واثقی** که در طرح سؤالات آزمون جامع و سؤال پاسخ بلند زحمت کشیده‌اند نهایت تشکر را دارم.

● بخش اول: تفکر و اندیشه

آب

- ۱ نعمت بی نظیر خداوند،
- ۲ جلوه زیبایی و طراوت
- ۳ مظهر پاکی و زلالی
- ۴ عامل ادامه حیات است
- ۵ در نبود آب، از آواز دلنشین پرندگان، طراوت و سرسبزی درختان و تبسم گل‌های زیبا و رنگارنگ طبیعت اثری نخواهد بود.

و هر چیز زنده‌ای را از آب قرار دادیم و پدید آوردیم

﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ﴾

 پیام: آب مایه حیات و اساس زندگی در جهان هستی است.

انسان با آب نیازهای طبیعی و جسمی‌اش را برطرف می‌سازد و به‌طور کلی آب، حیات‌بخش جهان مادی، از جمله ما انسان‌هاست.

تا به وسیله آن [باران] سرزمین مرده را زنده گردانیم

﴿لِنُحْيِيَ بِهِ بَلَدَةً مَيِّتًا﴾

اما راستی حیات روح بشر وابسته به چیست؟ چه چیزی به روح و درون انسان شادابی و طراوت می‌بخشد؟ چگونه می‌توان به این اکسیر حیات دست یافت؟

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ﴾

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دعوت خدا و پیامبر را بپذیرید؛
آن‌گاه که شما را به چیزی فرامی‌خواند که به شما زندگی حقیقی می‌بخشد.

۱ مخاطب آیه، مؤمنان هستند که از آنان خواسته شده دعوت خدا و پیامبر (ص) را بپذیرند.

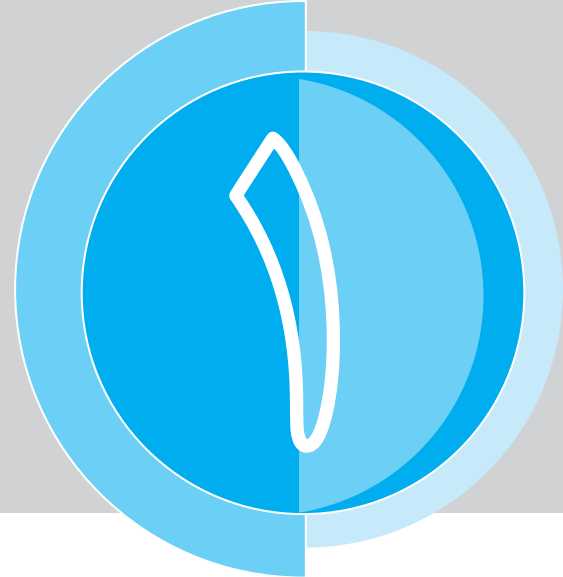
۲ پذیرش دعوت خدا و پیامبر (ص)، به انسان حیات معنوی می‌بخشد.

۳ پس دین، زندگی‌بخش و مایه حیات انسان است.

۴ منظور حیات روحی و معنوی است.

۵ این آیه کشف راه درست زندگی را نشان می‌دهد.

درس اول: هدایت الهی

عامل تضمین سعادت:

احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند، سبب شده است که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم. از این رو این سؤالات در ذهن ایجاد می‌شود که:

- ۱ آیا می‌توان به مکاتب بشری اعتماد کرد و زندگی را براساس برنامه‌های آنان بنا نهاد؟
- ۲ آیا انسان می‌تواند تنها با تکیه بر عقل، برنامه کاملی برای سعادت خود ارائه دهد؟
- ۳ یک برنامه مناسب برای سعادت انسان باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟
- ۴ آیا برنامه‌ای که فقط سعادت دنیای انسان را در بر بگیرد، کامل است؟

نیازهای برتر

نیازهای انسان بر دو دسته‌اند:

- ۱ انسان همچون سایر موجودات زنده، یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد؛ مانند نیاز به آب، هوا، غذا و مسکن.
- ۲ خداوند پاسخ به این نیازها را در عالم طبیعت آماده کرده
- ۳ و قدرت آگاه شدن از آن‌ها را نیز به انسان داده است؛
- ۴ برای مثال، در وقت نیاز به آب و غذا احساس تشنگی و گرسنگی می‌کند و سراغ آب و غذا می‌رود. هنگام سرما و گرما، از مصالح موجود در طبیعت بهره می‌برد و برای خود پوشاک و مسکن تهیه می‌کند.

الف: نیازهای طبیعی و غریزی

- ۱ اما نیازهای انسان منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی او نمی‌شود؛
- ۲ زمانی که انسان، از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد،
- ۳ خود را با نیازهای مهم‌تری نیز روبه‌رو می‌بیند؛
- ۴ نیازهایی که برآمده از سرمایه‌های ویژه‌ای است که خداوند به او عطا کرده است.
- ۵ پاسخ صحیح به این نیازهای اساسی است که سعادت انسان را تضمین می‌کند.
- ۶ این نیازها به تدریج به دل‌مشغولی، دغدغه و بالاخره به سؤال‌هایی تبدیل می‌شوند که انسان تا پاسخ آن‌ها را نیابد، آرام نمی‌گیرد.

ب: نیازهای برتر و والاتر

برخی از این نیازهای برتر و متعالی عبارت‌اند از:

- ۱ انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی می‌کند؟»
- ۲ کدام هدف است که می‌تواند با اطمینان خاطر، زندگی‌اش را صرف آن نماید؟
- ۳ او می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است.
- ۴ به همین خاطر، امام سجاد (ع) پیوسته این دعا را می‌خواند که:
«خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای»

۱- شناخت هدف زندگی:

پیام حدیث: شناخت هدف اصلی زندگی و اختصاص دادن روزهای عمر به آن هدف است.

- ۱ انسان با این سؤال مهم و اساسی نیز روبه‌روست که: «آینده او چگونه است؟»؛ «آیا زندگی او با مرگ تمام می‌شود یا دفتر حیات او به شکل دیگری گشوده می‌گردد؟»
- ۲ «اگر حیات به شکل دیگری ادامه می‌یابد و انسان زندگی ابدی را پس از مرگ آغاز خواهد کرد، نحوه زندگی او پس از مرگ چگونه است؟»
- ۳ «زاد و توشه سفر به جهان دیگر چیست؟»
- ۴ «خوشبختی وی در آن سرا در گرو انجام چه کارهایی است؟»

۲- درک آینده خویش:

روزها فکر من این است و همه شب سخنم (با حدیث امام سجاد (ع) ارتباط مفهومی دارد.) (خدایا ایام زندگانی مرا)	که چرا غافل از احوال دل خویشتم
از کجا آمده‌ام آمدنم بهر چه بود (درباره شناخت هدف زندگی است.)	به کجا می‌روم آخر نمایمی وطنم (درک آینده خویش)

- ۱ راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است.
- ۲ این دغدغه از آن جهت جدی است که انسان فقط یک‌بار به دنیا می‌آید و یک‌بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند.
- ۳ بنابراین در این فرصت تکرارنشده، باید از بین همه راه‌هایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد
- ۴ تا بتواند با بهره‌مندی از سرمایه‌های خدادادی به هدف خلقت برسد. بنابراین، یکی از سؤالات اساسی انسان این است که راه درست زندگی کدام است؟ و چگونه می‌توان به آن دست یافت؟

۳- کشف راه درست زندگی:

تدبّر در قرآن

در آیات سوره عصر تدبّر کنید و با کمک دوستان خود، به سؤالات پاسخ دهید:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿وَالْعَصْرِ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ، إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ﴾

به روزگار سوگند، همانا انسان در خسارت است، مگر آنان که ایمان آورده و کارهای نیکی انجام داده و یکدیگر را به حق و استقامت سفارش می‌کنند.

پیام آیات:

۱- خداوند در این سوره به چه چیزی سوگند خورده است؟ چرا؟
به زمان و دوران تاریخ بشر سوگند خورده است؛ چون در حال گذر است و باید از آن عبرت بگیریم.

۲- چه خسارتی انسان را تهدید می‌کند؟
از دست رفتن سرمایه و جودی انسان که همان عمرش است.

۳- چه کسانی دچار خسران نمی‌شوند؟

کسانی که:

- الف: ایمان آورند.
- ب: عمل صالح انجام دهند.
- ج: خودشان حق را رعایت می‌کنند و دیگران را به‌سوی حق دعوت می‌کنند.
- د: خودشان صبور هستند و دیگران را به صبر دعوت می‌کنند.

۴- این سوره درباره کشف راه درست زندگی است.

پاسخ به این نیازها و سؤال‌های اساسی باید حداقل دو ویژگی داشته باشد:

- الف:** کاملاً درست و قابل اعتماد باشد؛ زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. در حالی‌که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به‌خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند.
- ب:** همه جانبه باشد؛ به‌طوری‌که به نیازهای مختلف انسان به‌صورت هماهنگ پاسخ دهد؛ زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی، پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بُعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد. با توجه به این دو ویژگی کسی می‌تواند پاسخ صحیح این سؤال‌ها را بدهد که:
- ۱- آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او داشته باشد.
- ۲- همچنین بداند که انسان‌ها پس از مرگ، چه سرنوشتی دارند و دقیقاً چه عاقبتی در انتظار آن‌هاست.

فعالیت کلاسی

۱- با توجه به توضیحات، بررسی کنید که

- الف: آیا عقل انسان به تنهایی می‌تواند به این سؤال‌های اساسی پاسخ کامل و جامع دهد؟ چرا؟
خیر، زیرا عقل نمی‌تواند تمام اطلاعات مورد نیاز برای تصمیم‌گیری را جمع‌آوری کند؛ یعنی آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی و ابعاد دقیق روحی او، همچنین سرنوشت انسان پس از مرگ ندارد.
- ب: آیا انسان به تنهایی می‌تواند مسیر سعادت را طراحی کند؟ چرا؟
خیر، زیرا انسان اطلاعات صحیح و کاملی برای طراحی همه‌جانبه این مسیر را ندارد.

شیوه هدایت خداوند

خداوند هر دسته از مخلوقات را متناسب با ویژگی‌هایی که در وجودشان قرار داده است، هدایت می‌کند. انسان ویژگی‌هایی دارد که او را از سایر مخلوقات متمایز می‌کند و همین امر سبب شده شیوه هدایت او متفاوت باشد.

سرمایه‌های آدمی عبارت‌اند از: الف: توانایی تعقل و تفکر و ب: ویژگی دیگر قدرت اختیار و انتخاب اوست؛ انسان ابتدا درباره هرکاری تفکر می‌کند. اگر تشخیص داد که آن کار مفید است و او را به هدفش می‌رساند، آن را انتخاب می‌کند و انجام می‌دهد.

هدایت خداوند نیز از مسیر این دو ویژگی می‌گذرد؛ یعنی خداوند برنامه هدایت انسان را که دربرگیرنده پاسخ به سؤالات بنیادین است، از طریق پیامبران می‌فرستد تا انسان با تفکر در این برنامه و پی بردن به ویژگی‌ها و امتیازات آن، با اختیار خود این برنامه را انتخاب کند و در زندگی به کار بندد و به هدفی که خداوند در خلقت او قرار داده است، برسد.

انسان با عقل خود در پیام الهی تفکر می‌کند و با کسب معرفت و تشخیص باید‌ها و نبایدها، راه صحیح زندگی را می‌یابد و پیش می‌رود.

- ۱ ای هشام، خداوند **رسولانش** را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه بندگان در **پیام الهی تعقل** کنند.
- ۲ کسانی این **پیام را بهتر می‌پذیرند** که از **معرفت برتری** برخوردار باشند
- ۳ آنان که در **تعقل و تفکر** برترند، نسبت به **فرمان‌های الهی** داناترند
- ۴ آن کس که عقلش **کامل‌تر** است، رتبه‌اش در **دنیا و آخرت** بالاتر است.

**امام کاظم (ع) به
شاگرد برجسته خود،
هشام بن حکم، فرمود:**

پیام حدیث:

بنابراین با کنار هم قرار گرفتن **عقل و وحی**، می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت. البته انسان به علت دارا بودن اختیار می‌تواند راه‌های دیگری را نیز برگزیند؛ اما چنان‌که گفته شد، چون هر برنامه دیگری غیر از **برنامه خداوند** نمی‌تواند پاسخ درستی به آن نیازها بدهد، انسان **زیان** خواهد کرد و با **دست خالی** به دیار آخرت خواهد شتافت.

تکمیل کنید

اگر خداوند به سؤال‌های اساسی انسان پاسخ ندهد و او را رها کند، انسان در قیامت می‌تواند بگوید: در این صورت انسان می‌گوید خدایا تو ما را رها کردی و راهنمایی نفرستادی تا بر ما اتمام حجت شود. به همین خاطر ما گمراه شدیم. خداوند در قرآن کریم درباره **تمام و کامل شدن حجت الهی** با فرستادن انبیا فرموده است:

﴿رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ...﴾

رسولانی (را فرستاد که) بشارت‌دهنده و بیم‌دهنده باشند تا بعد از آمدن پیامبران، برای مردم در مقابل خداوند، دستاویز و دلیلی نباشد ...

پیام:

- ۱- خداوند با **ارسال رسل** راه **عذر و بهانه** را بسته است و حجت را بر بندگان تمام کرده است.
- ۲- خداوند با ارسال رسل بر انسان اتمام حجت می‌کند.
- ۳- اگر انسانی به دلیل داشتن اختیار نخواست راه هدایت انبیا را بپذیرد، به عهده خودش است.

اندیشه و تحقیق

- ۱- آیا انسان می‌تواند پاسخ دادن به نیازهای برتر را نادیده بگیرد و براساس ضرب‌المثل «هرچه پیش آید خوش آید» رفتار کند؟ چرا؟ خیر، در این صورت عمر پربهای خود را از دست می‌دهد و در صورت خطا، ثمره‌ای جز پشیمانی ندارد.
- ۲- آیا می‌توانیم پاسخ به نیازهای برتر را به احساسات شخصی و سلیقه فردی واگذار کنیم؟ چرا؟ خیر، با توجه به اینکه پاسخ‌ها باید جامع و قابل اعتماد باشد، نمی‌توانیم براساس احساسات شخصی جوابگو باشیم.
- ۳- شعر زیر با کدام یک از نیازهای برتر انسان مرتبط است؟ چرا؟

مرد خردمند هنرپیشه را	عمر دو بایست در این روزگار
تا به یکی تجربه آموختن	با دگری تجربه بردن به کار

موضوع ابیات، درباره کشف راه درست زندگی است.

ردیف	سؤالات درس اول (هدایت الهی)
الف) بخش آیات و احادیث	
۱	با توجه به آیه شریفه ﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ﴾ به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف: ترجمه آیه را بنویسید. ب: ما را متوجه کدامیک از نیازهای انسان می‌کند؟
۲	با توجه به آیه شریفه ﴿لَنُخَبِّيَ بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا﴾ به سؤالات ذیل پاسخ دهید: الف: ترجمه آیه را بنویسید. ب: پیام این آیه شریفه چیست؟
۳	با توجه به آیه شریفه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ﴾ به سؤالات ذیل پاسخ دهید: الف: ترجمه آیه را بنویسید. ب: مخاطب آیه چه کسانی هستند؟ ج: حیات روح بشر وابسته به چیست؟ چه چیزی به روح و درون انسان شادابی و طراوت می‌بخشد؟ چگونه می‌توان به این اکسیر حیات دست یافت؟ د: این آیه شریفه ما را متوجه کدامیک از نیازهای برتر و متعالی می‌کند؟
۴	آیه شریفه ﴿وَالْعَصْرِ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ، إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ﴾ به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف: ترجمه آیه را بنویسید. ب: خداوند در این سوره به چه چیزی سوگند خورده است و چرا؟ ج: چه خسارتی انسان را تهدید می‌کند؟ د: چه کسانی دچار خسران نمی‌شوند؟ ه: این سوره ما را متوجه کدامیک از نیازهای برتر و متعالی آدمی می‌کند؟
۵	با توجه به آیه شریفه ﴿رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ...﴾ به سؤالات ذیل پاسخ دهید. الف: ترجمه آیه را بنویسید. ب: چه پیامی از این آیه شریفه به دست می‌آید؟
۶	اینکه امام سجاد (ع) می‌فرماید: «خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای» ما را متوجه کدامیک از نیازهای متعالی آدمی می‌کند؟
۷	با توجه به فرمایش امام کاظم (ع) به شاگرد برجسته خود هشام بن حکم، به سؤالات ذیل پاسخ دهید: الف: چرا خداوند رسولانش را به سوی بندگان فرستاد؟ ب: چه کسانی این پیام الهی را بهتر می‌پذیرند؟ ج: چه کسانی نسبت به فرمان‌های الهی داناترند؟ د: چه کسانی رتبه‌شان در دنیا و آخرت بالاتر است؟
ب) سؤالات پاسخ کوتاه	
۸	قرآن چه چیزی را زندگی بخش و مایه حیات انسان می‌داند؟
۹	احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند، سبب چیست؟
۱۰	چه زمانی انسان، خود را با نیازهای مهم‌تری روبه‌رو می‌بیند؟
۱۱	نیازهای برتر در انسان برآمده از چیست؟ پاسخ صحیح به این نیازها چه چیزی را تضمین می‌کند؟

۱۲	نیازهای متعالی انسان به تدریج به چه چیزی تبدیل می‌شوند؟
۱۳	نیازهای برتر انسان را نام ببرید.
۱۴	اینکه امام سجاد (ع) می‌فرمایند: «خدا یا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای» ما را متوجه کدام نیاز برتر می‌کند؟ آن نیاز را تعریف کنید.
۱۵	مصرع «به کجا می‌روم آخر ننمایی وطنم؛ ما را متوجه کدامیک از نیازهای برتر می‌کند؟ آن نیاز را تعریف کنید.
۱۶	دغدغه انسان‌های فکور و خردمند چیست؟ چرا؟
۱۷	پاسخ به نیازهای طبیعی و غریزی چگونه داده شده است؟
۱۸	ویژگی «درست و قابل اعتماد» بودن را در پاسخ به سؤالات اساسی بررسی کنید.
۱۹	ویژگی «همه‌جانبه بودن» را در پاسخ به سؤالات اساسی بررسی کنید.
۲۰	چه کسی می‌تواند به نیازهای اساسی انسان پاسخ صحیح بدهد؟
۲۱	خداوند هر دسته از مخلوقات را متناسب با چه چیزی هدایت می‌کند؟
۲۲	انسان ویژگی‌هایی دارد که او را از سایر مخلوقات متمایز می‌کند. همین امر سبب چه چیزی شده است؟
۲۳	کدام ویژگی‌ها انسان را از سایر مخلوقات متمایز می‌کند؟
۲۴	هدایت خداوند از کدام ویژگی‌های آدمی می‌گذرد و این هدایت یعنی چه؟
۲۵	انسان به کمک چه چیزی می‌تواند در پیام الهی تفکر کند؟
۲۶	انسان با کسب چه چیزی می‌تواند راه صحیح زندگی را بیابد و پیش برود؟
۲۷	انسان با کنار هم قرار گرفتن چه اموری می‌تواند به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یابد؟
۲۸	در چه صورتی انسان زیان خواهد کرد و با دست خالی به دیار آخرت خواهد شتافت؟
۲۹	بیت «مرد خردمند هنرپیشه را / عمر دو بایست در این روزگار / تا به یکی تجربه آموختن / با دگری تجربه بردن به کار» ما را متوجه کدامیک از نیازهای برتر آدمی می‌سازد؟

ج) کشف ارتباط

هر یک از موارد سمت راست، با کدامیک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (یک مورد در سمت چپ اضافی است.)

۳۰- دغدغه انسان فکور و خردمند	۱- پاسخ درست به نیازهای اساسی
۳۱- تضمین‌کننده سعادت انسان	۲- دانایی نسبت به فرمان‌های الهی
۳۲- طبق بیان امام کاظم (ع) افراد برتر در تعقل و تفکر	۳- برتری رتبه در دنیا و آخرت
۳۳- کامل شدن حجت الهی بر انسان	۴- کشف راه درست زندگی
	۵- ارسال رسل

د) صحیح / غلط	
۳۴	حرکت به سمت خوبی‌ها و زیبایی‌ها به معنای نزدیکی به خداوند است.
۳۵	یکی از مراجع مهمی که پاسخگوی نیازهای انسان است و سعادت او را به‌طور حتم تضمین می‌کند، برنامه‌های مکاتب بشری است.
۳۶	چگونه زیستن، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است.
۳۷	نیاز انسان، منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی می‌شود.
۳۸	شناخت هدف زندگی، یعنی اینکه بدان‌ی برای چه زندگی می‌کنی.
۳۹	پاسخ به نیازهای اساسی انسان در صورتی همه‌جانبه است که همه ابعاد جسمی، روحی، فردی، اجتماعی، دنیوی و اخروی او را دربربگیرد.
۴۰	چون به وسیله عقل به تنهایی می‌توان به آگاهی کاملی از خلقت انسان دست پیدا کرد، بنابراین عقل انسان به تنهایی می‌تواند پاسخگوی همه سؤال‌های اساسی انسان باشد.
۴۱	خداوند با دادن عقل به انسان‌ها، راه عذر و بهانه را بسته و حجت را بر انسان‌ها تمام کرده است.
۴۲	از جمله عواملی که می‌تواند در پاسخگویی به نیازهای اساسی انسان مؤثر باشد، احساسات شخصی و سلیقه فردی او است.
۴۳	از جمله ویژگی‌هایی که انسان را از سایر موجودات متمایز می‌کند، داشتن قدرت تعقل و اختیار است.
ه) جای خالی	
۴۴	راه دست‌یابی به همه کمال‌ها و خوبی‌ها، است.
۴۵	هنگامی که انسان از فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد، خود را با روبه‌رو می‌بیند.
۴۶	اگر انسان را نشناسد، عمر خود را از دست داده است.
۴۷	پاسخ به نیازها و سؤال‌های اساسی انسان باید و باشد.
۴۸	خداوند هر دسته از مخلوقات را متناسب که در وجودشان قرار داده است، هدایت می‌کند.
۴۹	خداوند برنامه را که دربرگیرنده پاسخ به سؤالات بنیادین است، از طریق پیامبران می‌فرستد.
۵۰	انسان به وسیله در پیام الهی تفکر می‌کند و با کسب معرفت و تشخیص بایدها و نبایدها، راه صحیح زندگی را می‌یابد و پیش می‌رود.
۵۱	کسانی پیام الهی را بهتر می‌پذیرند که از بیشتری برخوردار باشند.
۵۲	آن کس که او کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.
۵۳	با کنار هم قرار گرفتن و می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت.
و) سؤالات پاسخ بلند	
۵۴	ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری در طول تاریخ، معلول چیست؟
۵۵	انسان همچون سایر موجودات زنده یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد. توضیح دهید.

۵۶	از نیازهای برتر کشف راه درست زندگی را توضیح دهید.
۵۷	پاسخ به نیازها و سؤال‌های اساسی باید دو ویژگی داشته باشد. ویژگی‌های آن را بیان کنید.
۵۸	هدایت خداوند از مسیر دو ویژگی «اختیار و تفکر» می‌گذرد. چگونگی آن را بیان کنید.
۵۹	در چه صورتی انسان زبان خواهد کرد و با دست خالی به دیار آخرت خواهد شتافت؟
ز) بخش تست	
۶۰	دلیل این خطاب الهی: ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ﴾ کدام است؟ (۱) به دلیل بهره‌مندی از عقل می‌تواند از دستورات الهی برای دعوت به حق و صبر سرپیچی نماید. (۲) به علت دارا بودن اختیار می‌تواند بدون کنار هم قرار دادن عقل و وحی راه زندگی را انتخاب نماید. (۳) با وجود سرمایه‌های ویژه، اغلب انسان‌ها از فرصت‌های زندگی برای سعادت دنیوی بهره نمی‌گیرند. (۴) فرصت زندگی برای انسان یکباره است و عموماً از این فرصت برای یافتن پاسخ نیازها در طبیعت استفاده نمی‌کند.
۶۱	دستیابی به اکسیر حیات توسط انسان، وابسته به چیست و فایده حیات‌بخش جهان مادی، از جمله ما انسان‌ها کدام است؟ (۱) ﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ﴾ - ﴿إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُخْيِيكُمْ﴾ (۲) ﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ﴾ - ﴿لِنُخَيِّبَ بِهِ بَلَدَةً مَّيْتًا﴾ (۳) ﴿اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ﴾ - ﴿إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُخْيِيكُمْ﴾ (۴) ﴿اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ﴾ - ﴿لِنُخَيِّبَ بِهِ بَلَدَةً مَّيْتًا﴾
۶۲	از دقت در آیه شریفه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُخْيِيكُمْ﴾ مفهوم می‌گردد که (۱) دین، زندگی‌بخش و مایه حیات انسان است. (۲) مخاطب دعوت خدا و رسول، فطرت الهی انسان است. (۳) مخاطب دعوت خدا و رسول، زندگان‌اند و نه مردگان. (۴) دین مظاهر حیات را ارج می‌نهد و به آن تشویق می‌کند.
۶۳	در آیه شریفه ﴿رُسُلًا مَّبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾ به ترتیب کدام مفاهیم به دست می‌آید؟ (۱) ارسال حجت نهان و اختیاری بودن هدایت (۲) اتمام حجت بر انسان و بهره‌مندی از حجت الهی (۳) ارسال حجت نهان و بهره‌مندی از حجت الهی (۴) اتمام حجت بر انسان و اختیاری بودن هدایت
۶۴	به بیان امام کاظم (ع)، انحصار ارسال رسولان (ص) به‌سوی بندگان از جانب خدای متعال، تحقق است و داناتر بودن آنان به فرمان الهی است. (۱) تعقل - معلول برتری معرفت (۲) ایمان - معلول برتری معرفت (۳) تعقل - علت استواری ایمان (۴) ایمان - علت استواری ایمان
۶۵	احساسات شخصی و سلیقه‌ای، به این دلیل پاسخگوی نیازهای برتر انسان نیست که (۱) احساسات و سلیق متغیر و متبدل‌اند. (۲) هر نیازی راه پاسخگویی خاص خود را می‌طلبد. (۳) آن‌گونه از نیازها فراتر از احساسات و سلیق‌اند. (۴) نیازهای برتر همراه با دل‌مشغولی و دغدغه و درد متعالی‌اند.
۶۶	از دقت در پیام کدام آیه «مسدود بودن راه بهانه‌گیری انسان‌های دورافتاده از راه هدایت» مفهوم می‌گردد؟ (۱) ﴿رُبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى﴾ (۲) ﴿رُسُلًا مَّبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾ (۳) ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ﴾ (۴) ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِ﴾

۶۷	اگر گفته شود نیازهای برتر انسان به تدریج به دل‌مشغولی، دغدغه و بالاخره به سؤال‌هایی تبدیل می‌شوند که تا پاسخ آن‌ها را نیابند آرام نمی‌گیرد، این عبارت بدان معنی است که..... (۱) انسان هرگز خالی از دغدغه و اضطراب و دل‌مشغولی نیست. (۲) انسان محصور در نیازهای روزمره و زندگی طبیعی نیست. (۳) نیازهای زندگی و روزمره انسان متغیر و متفاوت است. (۴) انسان به دلیل انسان بودنش، نمی‌تواند به محدودها خرسند باشد.
۶۸	کدام نیاز از نیازهای انسان است که خود را در سؤال «چگونه زیستن» نشان می‌دهد؟ «همه‌جانبه و کاملاً درست بودن قابلیت کسب اعتماد» از ویژگی‌های..... انسان است. (۱) کشف راه درست زندگی - سؤال‌های مطرح‌شده از سوی (۲) شناخت هدف زندگی - سؤال‌های مطرح‌شده از سوی (۳) کشف راه درست زندگی - پاسخ‌های داده‌شده به پرسش‌های ناگزیر (۴) شناخت هدف زندگی - پاسخ‌های داده‌شده به پرسش‌های ناگزیر
۶۹	رتبه برتر در دنیا و آخرت به بیان امام کاظم (ع) نصیب کسی است که..... باشد و کدام نیازها مسبب دل‌مشغولی و دغدغه‌های انسان است؟ (۱) تقوایش افزون‌تر - روزمره (۲) عقلش کامل‌تر - روزمره (۳) عقلش کامل‌تر - متعالی (۴) تقوایش افزون‌تر - متعالی
۷۰	ویژگی‌های موجود در انسان که متناسب با هدف خلقت اوست،..... می‌باشد و در صدر آن ویژگی‌ها، برخورداری از..... است. لزوم توجه به «وحی» را..... رقم می‌زند. (۱) تقرب به خداوند - تعقل و تفکر - عقل (۲) تقرب به خداوند - آزادی و اختیار - اختیار (۳) مقام خلافت الهی در زمین - تعقل و تفکر - عقل (۴) مقام خلافت الهی در زمین - آزادی و اختیار - اختیار
۷۱	عامل دل‌مشغولی و درد متعالی انسان در..... می‌باشد و ریشه در..... انسان دارد. (۱) طرح جدی سؤالات مربوط به عمیق‌ترین نیازهای او - نیازهای برتر (۲) ناتوانی عقل مصلح‌اندیش از پاسخ‌گویی به سؤالات او - پاسخ‌های اساسی (۳) ناتوانی عقل مصلح‌اندیش از پاسخ‌گویی به سؤالات او - نیازهای برتر (۴) طرح جدی سؤالات مربوط به عمیق‌ترین نیازهای او - پاسخ‌های اساسی

الف

- ۱- الف: و هر چیز زنده‌ای را از آب قرار دادیم.
ب: آب مایه حیات و اساس زندگی در جهان است.
- ۲- الف: تا به وسیله آن (باران) سرزمین مرده را زنده گردانیم.
ب: انسان با آب نیازهای طبیعی و جسمی اش را برطرف می‌سازد و به طور کلی آب، حیات بخش جهان مادی از جمله ما انسان‌هاست.
- ۳- الف: ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دعوت خدا و پیامبر را بپذیرید آنگاه که شما را به چیزی فرامی‌خواند که به شما زندگی حقیقی می‌بخشد.
ب: اهل ایمان
ج: پذیرش دعوت خدا و پیامبر به انسان حیات معنوی می‌بخشد.
د: کشف راه درست زندگی
- ۴- الف: به‌روزگار سوگند، همانا انسان در خسارت است مگر آن‌که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده و یکدیگر را به حق و استقامت سفارش می‌کنند.
ب: به زمان دوران تاریخ بشر سوگند خورده است؛ چون در حال گذر است و باید از آن عبرت بگیریم.
ج: از دست دادن سرمایه وجودی انسان که همان عمرش است.
د: ایمان آوردن، عمل صالح انجام دهند، حق را رعایت کنند و دیگران را به سوی حق دعوت می‌کنند، خودشان صبور هستند و دیگران را به صبر دعوت می‌کنند.
ه: کشف راه درست زندگی
- ۵- الف: خداوند رسولانی را فرستاد که بشارت‌دهنده و بیم‌دهنده باشند تا بعد از آمدن پیامبران برای مردم در مقابل خداوند دستاویز و دلیلی نباشد.
ب: ۱- خداوند با ارسال رسل بر انسان اتمام حجت می‌کند.
۲- اگر انسانی به دلیل داشتن اختیار نخواست راه هدایت انبیاء را بپذیرد، به عهده خودش است.
۶- شناخت هدف زندگی
۷- الف: برای تعقل در پیام الهی
ب: آنان که از معرفت برتری برخوردار باشند.
ج: آنان که در تعقل و تفکر برترند.
د: آن‌کس که عقلش کامل‌تر است.

ب

- ۱۵- درک آینده خویش: انسان با این سؤال مهم و اساسی نیز روبه‌روست که: «آینده او چگونه است؟»؛ «آیا زندگی او با مرگ تمام می‌شود یا دفتر حیات او به شکل دیگری گشوده می‌گردد؟»، «اگر حیات به شکل دیگری ادامه می‌یابد و انسان زندگی ابدی را پس از مرگ آغاز خواهد کرد، نحوه زندگی او پس از مرگ چگونه است؟»، «زاد و توشه سفر به جهان دیگر چیست؟» و «خوشبختی وی در آن سرا در گرو انجام چه کارهایی است؟»
- ۱۶- کشف راه درست زندگی: راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است. این دغدغه از آن جهت جدی است که انسان فقط یک‌بار به دنیا می‌آید و یک‌بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند. بنابراین در این فرصت تکرارنشده، باید از بین همه راه‌هایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد تا بتواند با بهره‌مندی از سرمایه‌های خدادادی به هدف خلقت برسد. بنابراین، یکی از سؤالات اساسی انسان این است که راه درست زندگی کدام است؟ و چگونه می‌توان به آن دست یافت؟
- ۱۷- خداوند پاسخ به این نیازها را در عالم طبیعت آماده کرده و قدرت آگاه شدن از آن‌ها را نیز به انسان داده است.
- ۱۸- چون هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است و چون هر آدمی محدود است و نمی‌توان هر چیزی را تجربه کرد و راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون هستند، بنابراین باید پاسخ‌ها کاملاً درست و قابل اعتماد باشند.
- ۱۹- یعنی طوری باشد که به نیازهای مختلف انسان به‌صورت هماهنگ پاسخ دهد؛ زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی، پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بُعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد.
- ۲۰- کسی که ۱- آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او داشته باشد.
۲- همچنین بداند که انسان‌ها، پس از مرگ چه سرنوشتی دارند و دقیقاً چه عاقبتی در انتظار آن‌هاست.
- ۲۱- متناسب با ویژگی‌هایی که در وجودشان قرار داده است، هدایت می‌کند.
- ۲۲- سبب شده شیوه هدایت او متفاوت باشد.
- ۲۳- یکی از این ویژگی‌ها، توانایی تعقل و تفکر و ویژگی دیگر، قدرت اختیار و انتخاب اوست؛ انسان، ابتدا درباره هر کاری تفکر می‌کند، اگر تشخیص داد که آن کار مفید است و او را به هدفش می‌رساند، آن را انتخاب می‌کند و انجام می‌دهد.
- ۲۴- هدایت خداوند نیز از مسیر دو ویژگی عقل و اختیار می‌گذرد؛ یعنی خداوند برنامه هدایت انسان را که دربرگیرنده پاسخ به سؤالات بنیادین است، از طریق پیامبران می‌فرستد تا انسان با تفکر در این برنامه و پی بردن به ویژگی‌ها و امتیازات آن، با اختیار خود این برنامه را انتخاب کند و در زندگی به کار بندد و به هدفی که خداوند در خلقت او قرار داده است، برسد.

۲۵- عقل

۲۶- با کسب معرفت و تشخیص باید‌ها و نبایدها

۲۷- عقل و وحی

۲۸- با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت. البته انسان به علت دارا بودن اختیار می‌تواند راه‌های دیگری را نیز برگزیند؛ اما چنان‌که گفته شد، چون هر برنامه دیگری غیر از برنامه خداوند نمی‌تواند پاسخ درستی به آن نیازها بدهد، انسان زیان خواهد کرد و با دست خالی به دیار آخرت خواهد شتافت.

۲۹- کشف راه درست زندگی

ج

۳۰- ۴

۳۱- ۱

۳۲- ۲

۳۳- ۵

د

۳۴- صحیح

۳۵- غلط (چون مکاتب بشری محدودند.)

۳۶- صحیح

۳۷- غلط (نیازهای انسان علاوه بر نیازهای طبیعی نیازهای برتر نیز داریم.)

۳۸- صحیح

۳۹- صحیح

۴۰- غلط (عقل به تنهایی نمی‌تواند یعنی عقل باید با وحی همراه باشد)

۴۱- غلط (خداوند به کمک وحی راه‌عذر و بهانه را به سوی انسان بسته است.)

۴۲- غلط (با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌توانیم به پاسخ سؤالات

برسیم نه به وسیله احساسات شخصی و سلیقه فردی)

۴۳- صحیح

هـ

۴۴- تقرب به خدا

۴۵- سطح زندگی روزمره - نیازهای مهم‌تر

۴۶- (هدف زندگی خود) یا هدف حقیقی خود

۴۷- درست - قابل اعتماد

۴۸- ویژگی‌هایی

۴۹- هدایت انسان

۵۰- عقل خود

۵۱- معرفت

۵۲- عقل

۵۳- عقل - وحی

و

۵۴- احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهایش باشد

و سعادت او را تضمین کند، سبب شده است که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم.

۵۵- انسان همچون سایر موجودات زنده یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد، مانند نیاز به آب، هوا، غذا و مسکن. خداوند پاسخ به این

نیازها را در عالم طبیعت آماده کرده و قدرت آگاه شدن از آن‌ها را نیز به انسان داده است. برای مثال در وقت نیاز به آب و غذا احساس تشنگی و گرسنگی می‌کند و سراغ آب و غذا می‌رود. هنگام سرما و گرما، از مصالح موجود در طبیعت بهره می‌برد و برای خود پوشاک و مسکن تهیه می‌کند.

۵۶- راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است. این دغدغه از آن جهت جدی است که انسان فقط یک‌بار به دنیا می‌آید و یک‌بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند. بنابراین در این فرصت تکرارنشده، باید از بین همه راه‌هایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد تا بتواند با بهره‌مندی از سرمایه‌های خدادادی به هدف خلقت برسد. بنابراین، یکی از سؤالات اساسی انسان این است که راه درست زندگی کدام است؟ و چگونه می‌توان به آن دست یافت؟

۵۷- کاملاً درست و قابل اعتماد باشد؛ زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به‌خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند.

ب: همه جانبه باشد؛ به‌طوری که به نیازهای مختلف انسان به‌صورت هماهنگ پاسخ دهد؛ زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی، پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بُعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد.

۵۸- هدایت خداوند نیز از مسیر این دو ویژگی می‌گذرد؛ یعنی خداوند برنامه هدایت انسان را که دربرگیرنده پاسخ به سؤالات بنیادین است، از طریق پیامبران می‌فرستد تا انسان با تفکر در این برنامه و پی بردن به ویژگی‌ها و امتیازات آن، با اختیار خود این برنامه را انتخاب کند و در زندگی به کار بندد و به هدفی که خداوند در خلقت او قرار داده است، برسد.

۵۹- با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی، می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت. البته انسان به علت دارا بودن اختیار می‌تواند راه‌های دیگری را نیز برگزیند؛ اما چنان‌که گفته شد، چون هر برنامه دیگری غیر از برنامه خداوند نمی‌تواند پاسخ درستی به آن نیازها بدهد، انسان زیان خواهد کرد و با دست خالی به دیار آخرت خواهد شتافت.

ز

۶۰- گزینه ۲

۶۱- گزینه ۴

۶۲- گزینه ۱

۶۳- گزینه ۴

۶۴- گزینه ۱

۶۵- گزینه ۳

۶۶- گزینه ۲

۶۷- گزینه ۲

۶۸- گزینه ۳

۶۹- گزینه ۳

۷۰- گزینه ۱

۷۱- گزینه ۱

نشر دریافت

ویژگی های کتاب راه نهای دین و زندگی یازدهم

★ طرح سوال از تمام قسمت های هر درس اعم از متن، تدبر در قرآن، تفکر در متن و تفکر در حدیث همراه با پاسخنامه دقیق و کامل

★ بیان تمام نکات مربوط به آیات قرآن و احادیث شریف مخصوصه

★ قابل فهم برای همه رشته ها

★ طرح سه سری آزمون دربرگیرنده نیم سال اول و دوم (آزمون جامع)

★ طرح سه سری آزمون جامع همسنگ امتحانات نهایی پیش رو

daryafatpub

daryafatpub

daryafatpub.com

9

786226 773744